

23/12/2018

לכבוד

גב' תמר מעגן- אפרתי

האגף להערכת איכות והבטחה המועצה להשכלה גבוהה

שלום רב,

הנדון: דו"ח הערכת האיכות של תכנית הלימודים להוראת השפה הערבית במכללת סכנין

להלן התייחסות מעמיקה להערות שצורפו לדו"ח הוועדה להערכת איכות הלימודים בהוראת שפה וספרות ערבית במכללה האקדמית סכנין להכשרת עו"ה. בהתאם לבקשתכם, תגובות החוג לכל הערה או המלצה, שהופיעו בדו"ח, נוסחו בתבנית של טבלה מפורטת.

המלצות הוועדה	צעדים ליישום המלצות הוועדה (כולל לוח זמנים ליישום)
1 תכנית הלימודים המלצת הכרחיות: • התכנית אינה מאוזנת	חלוקה מחדש של השעות לפי התחומים: לשון, מיומנויות, ספרות קלאסית וספרות מודרנית. התחלת היישום תתחיל סמסטר א' תש"פ.
• בחירת הנושאים של השיעורים הקלאסיים	הסילבוסים נבדקו באופן מעמיק בכדי לוודא שאין חזרות על נושאים מסוימים.
• בדיקת סילבוסים על מנת לוודא שאין חפיפה בנושאים	החוג והיחידה לאיכות ומצוינות בודקים מחדש את הסילבוסים בכדי להבטיח את הייחודיות בתכנים. יישום הסילבוסים המעודכנים החל מסמסטר ב' תשע"ט.
• להוציא ממצבת הקורסים של החוג שני קורסים ששייכים לתחום החינוך: העשרת שפה וחשיבה,	שני הקורסים, העשרת שפה וחשיבה וליקויים בשפה המדוברת יוצאו מתכנית החוג החל מסמסטר א' תש"פ.
• הרחבת מספר השעות המוקדשות ללימודי ערבית	הוחלט על הוספת שלושה קורסים (6 ש"ש), תורת ההגה 2, מגמות חדשות בספרות המודרנית ועיצוב המרחב ברומן הערבי המודרני, החל מתש"פ. ועדת ההיגוי בשיתוף עם מרצים מהחוג שוקדים על בניית הסילבוסים וקביעת תכני הקורסים.

<p>מרצי החוג התבקשו מיד עם קבלת הדו"ח לשמור ולהקפיד על השימוש בערבית תקנית במיוחד בקורסי ההבעה השונים. כמו כן, הוחלט על מהלך שלם של עידוד הסטודנטים להשתמש בערבית תקנית במהלך הקורסים. הומלץ להעניק חלק מהציון הסופי לשימוש הסטודנט בערבית תקנית כחלק ממהלך העידוד.</p>	<ul style="list-style-type: none"> להשתמש בערבית תקנית הן בעל פה הן בכתב
<p>ועדת ההיגוי של החוג בשיתוף עם הנהלת המכללה החליטו על הוספת עוד סמינריון בתחום הספרות המודרנית החל מתש"פ. על כן, בשתש"פ יוצעו לסטודנטים שני סמינריונים בשני סמסטרים שונים, סמינריון בספרות הערבית המודרנית וסמינריון בספרות ילדים.</p>	<p>המלצות נדרשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> יש להוסיף קורסי סמינריון
<p>החל משנה"ל הנוכחית המרצים התבקשו למקד את רשימת הקריאה בסילבוס תהיה ממוקדת ומוגדרת</p>	<ul style="list-style-type: none"> רשימת הקריאה בסילבוס תהיה ממוקדת ומוגדרת
<p>המרצים לדקדוק ערבית התחילו לעדכן את הרשימה הביבליוגרפית, ולכלול מקורות בדקדוק הפונקציונאלי, בנוסף להוספת קורס שני בתורת ההגה והצורות.</p>	<ul style="list-style-type: none"> לכלול דקדוק ברמה אקדמית
<p>מיד עם קבלת המלצות הדו"ח ראש החוג והמרצים התחילו לבנות קורסי בחירה, כמו צורות הבעה אמנתיות בקוראן, עיצוב המרחב ברומן הערבי המודרני, מגמות חדשות בספרות הערבית המודרנית, סוגיות הלכתיות ורפואיות באסלאם. קורסי הבחירה החדשים יוכנסו למאגר הקורסים החל מתש"פ.</p>	<p>המלצות לשדרוג:</p> <ul style="list-style-type: none"> להגדיל את מגוון קורסי בחירה
<p>החוג בשותפות עם היחידה לאיכות ומצוינות יבדקו דרכי הערכה בקורסים השונים וימליצו על גיוון שיטות אלה במטרה לעזור למרצים בבניית כלי הערכה המבטיחים התפלגות נורמלית של הציונים.</p>	<p>2</p> <p>סטודנטים ובוגרים</p> <p>המלצות נדרשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> העלאת דרישות ההוראה וייעולה בקורסים השונים ולהימנע מאינפלציה בציונים.
<p>היחידה לאיכות ומצוינות תלווה את מרצי החוג במטרה לגוון את שיטות ההוראה ולייעלם</p>	<ul style="list-style-type: none"> ייעול והשבחת ההוראה בקורסים השונים.
<p>בתמיכת הנהלת המכללה הוחלט על הקצאת מלגות לסטודנטים מצטיינים, אשר יחולקו בטקס חגיגי, במטרה לעודד את הרישום לחוג ולתרום לשוק.</p>	<ul style="list-style-type: none"> עידוד מצוינות

<p>החוג ישתדל להבטיח קבלה של סטודנטים לפי ההמלצה ובהתאם לדרישות הקבלה אשר נקבעות ע"י משרד החינוך.</p>	<ul style="list-style-type: none"> יש להקפיד על תנאי קבלה של 5 יח"ל בבגרות בציון של 80 והצלחה בבחינת הכניסה בציון של 75 לפחות.
<p>- החל מתש"פ יתקיים פרויקט חונכות ובו סטודנטים מצטיינים ילוו סטודנטים המבקשים תמיכה בכדי לשפר את יכולתם השפתית.</p> <p>- בחוג מתקיימים מדי שנה סדנאות של כתיבה יצירתית. המשתתפים מקבלים תמיכה אינדיבידואלית ממרצי החוג. בשנה"ל הנוכחית, רוב היצירה תוצג בכנס השנתי שיתקיים בסוף השנה.</p>	<p>המלצות לשדרוג:</p> <ul style="list-style-type: none"> יש לבחון דרכים לטיפוחם של סטודנטים אינדיבידואליים המבקשים לשפר את יכולותיהם האישיות בתחום השפה.
<p>החל מתשע"ט, כל המרצים בחוג תתמקד עבודתם בתחום התמחותם.</p>	<p>סגל 3</p> <p>המלצות הכרחיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> על המורים ללמד, ככל הניתן, את תחומי ההתמחות שלהם.
<p>המכללה סיכמה עם ד"ר עבד אלנאסר ג'בארין מאוניברסיטת חיפה שילמד את המתמחים קורסי לשון החל מתש"פ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> יש לגייס איש סגל שהתמחותו העיקרית היא בתחום הלשון
<p>הנהלת המכללה רואה לנכון להגביל את הקדנציה של ראש החוג לערבית, כמו גם כל ראשי החוגים, בהתאם לתקופת כהונה אשר תקבע בישיבת ההערכות של הנהלה לקראת תש"פ ובכפוף לתקנון סגל ובעלי תפקידים אשר אושר לאחרונה ע"י מוסדות המכללה.</p>	<ul style="list-style-type: none"> יש להגביל את משך כהונת ראש החוג
<p>לקראת תש"פ נבנו קורסי השתלמות למורי החוג תוך הגדרת והדגשת יעדים ספציפיים לכל השתלמות כמו אסטרטגיות חדשות בהוראת השפה הערבית והוראת חינוך לשוני בבתי ספר יהודיים. בנוסף, הומלץ למרצים להשתלב בכל קורס אשר אמור לפתח את המיומנויות ויעשיר את הידע שלהם.</p>	<ul style="list-style-type: none"> יש לקבוע יעדים ברורים לפיתוח אנשי הסגל, כשבמרכזם קידום הוראת השפה הערבית
<p>במכללה קיים נוהל ברור ומסודר לקליטת מרצים חדשים, החל מבדיקת קורות חיים, בדיקת המלצות ובקשה להצגת מחקר בפני החוג.</p>	<p>המלצות נדרשות</p> <ul style="list-style-type: none"> יש צורך בפיתוח מנגנון מוסדר בשקיפות מלאה לגיוס סגל חדש
<p>המכללה מקיימת השתלמויות בכתיבה מדעית ובמיוחד כתיבת מאמרים באנגלית. המכללה תעודד השתתפות סגל החוג בהשתלמויות אלו.</p>	<ul style="list-style-type: none"> יש לפעול לסיוע לסגל בפרסום מאמרים באנגלית כחלק מהקידום האקדמי האישי

<p>המרצים בחוג התבקשו להכין רשימות של ספרים בתחומי הלשון והספרות. הנהלת המכללה תדאג לרכוש כתבי עת בינלאומיים מתחום השפה והספרות ערבית. כמו כן, הוחלט על לבניית מאגר ספרים דיגיטאליים.</p>	<p>תשתיות המלצות הכרחיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> יש להרחיב את הספרייה בכל תחומי הלשון והספרות הערבית, וכן את ספרות המחקר בתחומים אלה 	4
<p>החוג בקשר עם החוג לגיל הרך ועם ההנהלה בכדי להקים מרכז לספרות ילדים אשר ישרת את הסטודנטים ואת הקהילה</p>	<p>המלצות נדרשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> הקמת מרכז לספרות ילדים 	
<p>הבניין החדש יכלול אולמות הרצאה חדשים ומרווחים.</p>	<ul style="list-style-type: none"> הקמת אולמות להרצאות גדולות 	
<p>המכללה החליטה להנפיק את תעודות הסיום בשתי השפות החל מתש"פ</p>	<ul style="list-style-type: none"> יש להנפיק את תעודות הסיום בשתי השפות, עברית וערבית 	
<p>במכללה קיים מרכז פדגוגי שמטרתו ריכוז ואיסוף חומרים דידקטיים וחינוכיים בתחום הוראת הערבית לגיל הרך. הנהלה החליטה להרחיב את המרכז החל מתש"פ.</p>	<p>המלצות לשדרוג:</p> <ul style="list-style-type: none"> הקמת מרכז אינטרדיסציפלינרי שיספיק חומרים דידקטיים, חינוכיים וייעוציים של הוראת הערבית לגיל הרך. 	
<p>היחידה לאיכות ומצוינות תלווה את החוג בכדי להבטיח מתן ציונים, הן בעבודות והן במבחנים, אשר משקפים בצורה אמينة ביותר את היכולות של הסטודנטים וייצגו עקומה נורמלית של ההתפלגות. הגיוון בכלי ההערכה יבטיח ציונים עקביים יותר.</p>	<p>הוראה ותוצאות הלמידה המלצות הכרחיות:</p> <ul style="list-style-type: none"> קיים צורך להקפיד על התפלגות ציונים נורמאלית הן במבחנים הן בעבודות 	5
<p>המכללה החליטה על הוספת קורס הכנה לבחינת גמר. במטרה שכל הסטודנטים ייגשו למבחן בסיום הלימודים</p>	<p>המלצות נדרשות:</p> <ul style="list-style-type: none"> יש לבחון קיומה של בחינת גמר בתום הלימודים 	
<p>הועברה הנחיה בהתאם</p>	<ul style="list-style-type: none"> להימנע מכתבת עבודות סמינריוניות בזוגות 	
<p>המרצים התחילו לשדרג את הסילבוסים לפי דרישות הועדה.</p>	<ul style="list-style-type: none"> יש לבחון את הסילבוסים ולשדרג אותם על ידי שילוב ספרות מחקרית בעברית ובאנגלית 	

בכבוד רב,

פרופ' מתנן חליל
נשיא המכללה

העתק:

די"ר לינה בולוס, ראש היחידה לאיכות ומצוינות
די"ר גימאל שלאעטה, ראש החוג לשפה וספרות ערבית